

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศาสนา. (2521). *คู่มือสอนจริยศึกษาระดับวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2541). *คู่มือการสร้างในสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มติปส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). “กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น พ.ศ. 2547,” ใน *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 121 ตอนพิเศษ 40 ก หน้า 3 -4 ลงวันที่ 5 สิงหาคม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2528). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ที่มณีกาย ปาฎีกาวรรค เล่มที่ 11*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *กฎหมายและระเบียบในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *คุณธรรมและจิตสำนึกของข้าราชการครู*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักคณะกรรมการข้าราชการครู.
- สุระ อ่อนแพง. (2556). *รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. (2547). *การปฐมนิเทศโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ*. ตรีง : ม.ป.ท.
- ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์. (2522). *รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์. (2518). *วัยรุ่นกับค่านิยมและระบบศีลธรรม ในเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการศึกษา*. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.
- โกศล มีคุณ. (2524). *การวิจัยเชิงทดลองฝึกอบรมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและทักษะการสวมบทบาทนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ไกรนุช สิริพุด. (2531). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : นิยมวิทยา.
- โกสินทร์ รังสยาพันธ์. (2530). *ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู*. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู.

- จักรพันธ์ จันท์เจริญ. (2551). *การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด*. (การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จรรวรณ์ พานทอง. (2536). *การเปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จรรยา สุวรรณทัต และดวงกมล เวชบรรยงรัตน์. (2529). *จิตวิทยาทั่วไป*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จรรยา สุวรรณทัต และดวงกมล เวชบรรยงรัตน์. (2529). *ค่านิยมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยระดับ ประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จรรยา สุภาพ, สมบูรณ์ สุขสำราญ และภัทร์ เจริญลาภ. (2540). *หนังสือเรียนสังคมศึกษา ศ 402 สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ซอรัตน์ดา เกสทอง. (2551). *การนำเสนอรูปแบบแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2524). *การพัฒนาจริยธรรมตำราจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธีรพัฒน์ ภาษี. (2544). *การศึกษาบริหารคุณธรรมจริยธรรม ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). บุรีรัมย์ : สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- นารีรัตน์ รัทวิจิตรกุล. (2541). *รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน วิชามน. 102 : มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม*. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัณฑิต แก้วเกิด. (2551). *การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองอ้ออำเภอ บ้านเขว้าจังหวัดชัยภูมิ*. (การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัวสนธิ์ รัตนะ. (2548). *การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- บุญมี แทนแก้ว. (2535). *จริยศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). *การนิเทศการสอน*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ประกอบ กุฎโพธิ์. (2548). *การศึกษาสภาพและปัญหาของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.*
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2535). *พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2542). *การวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : ยูแพค.
- ประเวศ วะสี. (2548). *คุณธรรม - จริยธรรม ระเบียบวาระแห่งชาติเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ปาฐกถาในการประชุมสัมมนาเรื่อง “โครงการรวมพลังสร้างกระแสคุณธรรม” ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ สุขุมวิท. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.*
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2539). *วินัยเรื่องใหญ่กว่าที่คิด*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- พระอธิการประสาท นีกกระโทก. (2551). *การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านทับช้าง อำเภอ เมือง จังหวัดนครราชสีมา. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- พรตณฤณ เพชรวิวรรณ์. (2545). *การศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ นักเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- พล แสงสว่าง. (2545). *การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อพัฒนาจริยธรรม. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 14(1), 34-39.*
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2537). *การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน, ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการรูปแบบเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ระหว่างวันที่ 26 – 28 กันยายน 2537. หน้า 10-13. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.,*
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- โรงเรียนบ้านเวียงประชารัฐบำรุง. (2559). *รายงานการประเมินตนเอง*. มหาสารคาม : โรงเรียนบ้านเวียงประชารัฐบำรุง.
- โรงเรียนบ้านเวียงประชารัฐบำรุง. (2558). *รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. กาลสินธุ์ : โรงเรียนบ้านเวียงประชารัฐบำรุง.*

- สังกัด กระจ่าง. (2550). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักศึกษาโดยใช้นวัตกรรมกลุ่มเพื่อนรัก เพื่อนเดือน โรงเรียนวัดใหม่เกตุงาม*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สังคม สิ้นสมุทร. (2551). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมยศ มีเทศน์. (2544). *คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุรางค์ จันทวานิช. (2540). *วิธีการวิจัยเชิงคุณธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2546). 20 วิธีการจัดการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุรัฐ ศิลปะอนันต์. (2542). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษา*. *วิทยาจารย์*, 98(2), 14-15.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การเตรียมตัวของ โรงเรียนเพื่อรองรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ : เจ.เอ็น.ที.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2525). *แนวทางปฏิบัติตามค่านิยมขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. (2551). *ข้อมูลสารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1*. มหาสารคาม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. (2551). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพ ปี 2551-2553 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. สระแก้ว : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). *เอกสารการประชุมผู้บริหารการศึกษา สปช. การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ*. มปป.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2544). *การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- อำนาจ หารัญดา. (2548). *การพัฒนาดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนักเรียน*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- Berry, Fraser. (1998). *Classroom Environment Instruments : Development, Validity, and Applications*. Perth : Springer Netherlands.
- Bersoff, David Michel. (1993). Why Good People Sometimes Do Bad Things : Prosaically Motivation, Self-deception, and Unethical Behavior. *Dissertation Abstracts International*, 54(01), 545-B.
- Cranley, Mary Elizabeth. (2003). Tessaban School : The Moral Life of a Thai Primary School. *Dissertation Abstracts International*. 64(05), 1531-A.
- Dade, Clarence Edward, Jr. (1998). A Description and Analysis of the Perception of Students in the Gang Deactivation Program : In an Urban High School. *Dissertation Abstracts International*. 58(10), 3820-A.
- Egnor, David Edward. (2001). IDEA Reauthorization and the Issue of Student Discipline : A Case Study of Crisis Policymaking in The United States Congress. *Dissertation Abstracts International*, 61(10), 3950-A.
- Enciso, Raymond Paz. (2001). Perceptions of Students Discipline : Viewpoints to Students, Teachers, and Administrators. *Masters Abstracts International*, 39(4), 961.
- Ferris. (1992). *Teaching children science : an inquiry approach*. Belmont Calif : Wadsworth.
- Johnson. (1997). Constance Ellen. "Effects of Interdisciplinary Team and Teacher Advisory Groups on Middle School Discipline," *Dissertation Abstracts International*. 57(7), 2769-A.
- Kraft. (1992). *Taxonomy of Educational Objectives*. Handbook II Affective Domain. New York : David McKay.
- Krathwohl, Bloom and Masia. (1957). *Model Handbook of Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- McElveen. (1957). Nailon, Knott and Carhart.
- Mingucci, Monica Marcolin. (2002). Axton Research as ESL Teacher Professional Development. *Dissertation Abstracts International*, 63(02), 451-A.
- Oslan, Blekher and Chesnolaca. (2000). *Distant Communication Project*. Retrieved from <http://www.russ.ru/ds/english.htm>.
- Pack, Elaine. (2001). Proactive Measures for Elementary Classroom Discipline, *Masters Abstracts International*, 39(3), 645.

- Snow, Albert Lee. (2001). Teacher Administrator and Student Perceptions of the Impact Block Scheduling on High School Discipline. *Dissertation Abstracts International*, 62(05), 1674-A.
- Throne, S. (1997). Leadership and empowerment. *Journal of nursing education*, 36 (9), 437- 441.
- Tucker, Gina Marie. (1999). Discipline : Bermuda High School Student, Teacher, Parent, and Administrator Perceptions of the Causes of Misbehavior, *Dissertations Abstracts International*. 59(07), 2290-A.
- Wark, Gillian R. (1997). Real-life Moral Judgment. *Dissertation Abstracts International*, 58(04), 2183-B.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโคกเมย
ประชาพัฒนา

ผู้สัมภาษณ์.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่สัมภาษณ์.....เวลา.....น. สถานที่.....

ประเด็นสัมภาษณ์

1. สภาพก่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียน
โคกเมยประชาพัฒนา เป็นอย่างไร

.....
.....

2. การดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโคกเมยประชา
พัฒนา ได้ดำเนินการอย่างไร

2.1 กิจกรรมที่ทำมีอะไรบ้าง

.....
.....

2.2 ครูผู้รับผิดชอบมีบทบาทอย่างไร

.....
.....

2.3 ปัจจัยที่สนับสนุนให้ประสบความสำเร็จ

.....
.....

2.4 การประเมินคุณธรรมจริยธรรมทำอย่างไรบ้าง

.....
.....

3. สภาพปัญหาที่พบในระหว่างการดำเนินโครงการและหลังการดำเนินโครงการที่สามารถ
แก้ไขได้ในอนาคต อย่างไร

.....
.....

แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านแวง
 ประชาธิปไตย

ผู้สัมภาษณ์.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่สัมภาษณ์.....เวลา.....น. สถานที่.....

ประเด็นสัมภาษณ์

1. สภาพก่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียน
 บ้านแวงประชาธิปไตย เป็นอย่างไร

.....

2. หลังจากการจัดกิจกรรมแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมอย่างไร

.....

3. สภาพปัญหาที่พบในระหว่างการดำเนินโครงการและหลังการดำเนินโครงการที่สามารถ
 แก้ไขได้ในอนาคต อย่างไร

.....

4. แนวทางการแก้ไขควรทำอย่างไร

.....

แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรม

เรื่อง การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนบ้านเวียงประชารัฐบำรุง (ก่อน - หลังการพัฒนา)

คำชี้แจง

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ตามระดับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ของนักเรียน โรงเรียน โศกเมฆประชาพัฒนา โดยกำหนดน้ำหนักของแบบสอบถามมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต ดังนี้

ระดับความเหมาะสม

- 5 หมายถึง เหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.	ด้านความมีวินัย นักเรียนเข้าห้องเรียนทันตามเวลาสม่ำเสมอ
2.	นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ เรียบร้อย ตามสถานศึกษาที่กำหนด
3.	นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนขณะที่ครู กำลังสอน
4.	นักเรียนขึ้นเข้าคิวหรือต่อแถวทุกครั้งเมื่อเข้า รับบริการต่าง ๆ
5.	นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลาและรักษาเวลานัด หมายได้เป็นอย่างดี

ลำดับ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	ด้านความรับผิดชอบ					
6.	นักเรียนมีความพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามเป้าหมาย
7.	นักเรียนจะกล่าวคำขอโทษทุกครั้งที่ทำสิ่งใดให้ผู้เสียหาย
8.	นักเรียนช่วยเหลือทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง
9.	นักเรียนส่งรายงานการบ้านและงานต่างๆ ตามเวลาที่กำหนด
10.	นักเรียนรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองได้กระทำลงไปไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไร
	ด้านความขยัน					
11.	นักเรียนเป็นคนที่มีความมุ่งมั่นในการทำงานสูง
12.	นักเรียนตั้งใจทำงานจนสำเร็จถึงแม้จะมีปัญหาและอุปสรรค
13.	นักเรียนทำงานแบบเป็นคน “หนักเอาเบาสู้”
14.	นักเรียนได้ให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับหมู่คณะได้เป็นอย่างดี
15.	นักเรียนพากเพียรเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพิ่มเติมสม่ำเสมอ
	ด้านชื่อเสียง					
16.	นักเรียนทำการบ้านหรือรายงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง
17.	นักเรียนทำผิดจะยอมรับว่าเป็นความผิดพลาดของตน

ลำดับ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
18.	นักเรียนมีความเชื่อว่า “ชื่อกินไม่หมดคคกินไม่นาน”
19.	นักเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านความซื่อสัตย์ได้
20.	นักเรียนจะบอกความจริงต่อครู เมื่อเพื่อนกระทำความผิด
21.	ด้านอดทน นักเรียนให้อภัยและแก้ไขข้อขัดแย้งในหมู่เพื่อนอย่างมีสติ
22.	นักเรียนใช้เหตุผลในการตัดสินปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนเสมอ
23.	นักเรียนยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนเมื่อข้อแย้งเกิดขึ้น
24.	นักเรียนแสดงอาการยอมรับและปรับปรุงตนเองเมื่อถูกเพื่อต่อว่า
25.	นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก
26.	ความเสียสละ นักเรียนยินดีที่จะทำงานมากกว่าคนอื่นเพื่อให้งานของกลุ่มเสร็จสิ้น
27.	นักเรียนยินดีที่จะทำงานเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน
28.	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมเสมอ
29.	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมเสมอ

ลำดับ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
30.	นักเรียนอาสาช่วยเหลือครู อาจารย์ ถือของหรือยกของเสมอ
31.	ด้านจิตสาธารณะ นักเรียนช่วยเหลือครูในการทำงาน ทำกิจกรรมของโรงเรียนเสมอ
31.	นักเรียนเข้าร่วมการจัดทำกิจกรรมวันสำคัญ ๆ ของชาติใน โรงเรียนเสมอ
32.	นักเรียนช่วยดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินสาธารณะประโยชน์
33.	นักเรียนยกย่องให้เกียรติกับคนที่อาสาทำงานให้กับสังคม
34.	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ทางชุมชนจัดขึ้นเสมอ
35.	นักเรียนชักชวนเพื่อนให้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์เสมอ
36.	ความประหยัด นักเรียนใช้เงินในการซื้อสิ่งของต่าง ๆ เฉพาะในสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น
37.	นักเรียนรู้จักออมเงินเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น
38.	นักเรียนเป็นคนเรียบง่าย ใช้จ่ายอย่างประหยัด
39.	นักเรียนถนอมรักษาสິงของใช้ต่าง ๆ ให้สามารถใช้งานได้นานที่สุด
40.	นักเรียนชักชวนเพื่อนให้ช่วยประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

รายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3	4	5		
ด้านความมีวินัย							
1. นักเรียนเข้าห้องเรียนทันตาม เวลาสม่ำเสมอ	0	1	1	1	1	0.80	สอดคล้อง
2. นักเรียนแต่งกายถูกต้องตาม ระเบียบเรียบร้อยตาม สถานศึกษาที่กำหนด	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. นักเรียนมีความตั้งใจในการ เรียนขณะที่ครูกำลังสอน	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. นักเรียนยื่นเข้าคิวหรือต่อแถว ทุกครั้งเมื่อเข้ารับบริการต่าง ๆ	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
5. นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลา และรักษาเวลานัดหมายได้เป็น อย่างดี	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านความรับผิดชอบ							
6. นักเรียนมีความพยายามทำงาน ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ตามเป้าหมาย	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
7. นักเรียนจะกล่าวคำขอโทษทุก ครั้งที่กระทำสิ่งใดให้ผู้เสียหาย	1	1	1	0	1	0.80	สอดคล้อง
8. นักเรียนช่วยเหลือทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง	0	1	1	1	1	0.80	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

รายการ	คะแนนความคิดเห็น					IOC	สรุปผล
	ของผู้เชี่ยวชาญ						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
9. นักเรียนส่งรายงานการบ้าน และงานต่างๆ ตามเวลาที่ กำหนด	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
10. นักเรียนรับผิดชอบในสิ่งที่ ตนเองได้กระทำลงไปไม่ว่าผล จะเป็นอย่างไร	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
11. นักเรียนเป็นคนที่มีความมุ่งมั่น ในการทำงานสูง	0	1	1	1	1	0.80	สอดคล้อง
12. นักเรียนตั้งใจทำงานจนสำเร็จ ถึงแม้จะมีปัญหาและอุปสรรค	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
13. นักเรียนทำงานแบบเป็นคน “หนักเอาเบาสู้”	1	1	1	0	1	0.80	สอดคล้อง
14. นักเรียนได้ให้ความร่วมมือและ ทำงานร่วมกับหมู่คณะได้เป็น อย่างดี	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
15. นักเรียนพากเพียรเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพิ่มเติมสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

รายการ	คะแนนความคิดเห็น					IOC	สรุปผล
	ของผู้เชี่ยวชาญ						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ด้านข้อเท็จจริง							
16. นักเรียนทำการบ้านหรือ รายงานที่ได้รับมอบหมายด้วย ตนเอง	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
17. นักเรียนทำผิดจะยอมรับว่าเป็น ความผิดพลาดของตน	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
18. นักเรียนมีความเชื่อว่า “ซื่อกิน ไม่หมดคคกินไม่นาน”	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
19. นักเรียนปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างด้านความซื่อสัตย์ได้	0	1	1	1	1	0.80	สอดคล้อง
20. นักเรียนจะบอกความจริงต่อครู เมื่อเพื่อนกระทำความผิด ด้านอดทน	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
21. นักเรียนให้อภัยและแก้ไขข้อ ขัดแย้งในหมู่เพื่อนอย่างมีสติ	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
22. นักเรียนใช้เหตุผลในการตัดสิน ปัญหากับเพื่อนเสมอ	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
23. นักเรียนยอมรับความคิดเห็น ของเพื่อนเมื่อข้อแย้งเกิดขึ้น	1	1	1	1	0	0.80	สอดคล้อง
24. นักเรียนแสดงอาการยอมรับ และปรับปรุงตนเองเมื่อถูกเพื่อ ต่อว่า	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

รายการ	คะแนนความคิดเห็น					IOC	สรุปผล
	ของผู้เชี่ยวชาญ						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
25. นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
26. นักเรียนยินดีที่จะทำงานมากกว่าคนอื่นเพื่อให้งานของกลุ่มเสร็จสิ้น	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
27. นักเรียนยินดีที่จะทำงานเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน	1	1	1	1	0	0.80	สอดคล้อง
28. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมเสมอ	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
29. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมเสมอ	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
30. นักเรียนอาสาช่วยเหลือครูอาจารย์ ถัดของหรือยกของเสมอ	1	1	0	1	1	0.80	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

รายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล	
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3	4	5			
ด้านจิตสาธารณะ								
31.	นักเรียนช่วยเหลือครูในการ ทำงาน ทำกิจกรรมของ โรงเรียนเสมอ	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
32.	นักเรียนเข้าร่วมการจัดทำ กิจกรรมวันสำคัญ ๆ ของชาติ ในโรงเรียนเสมอ	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
33.	นักเรียนช่วยเหลือดูแล รักษา สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สิน สาธารณะประโยชน์	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
34.	นักเรียนยกย่องให้เกียรติกับคน ที่อาสาทำงานให้กับสังคม	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
35.	นักเรียนชักชวนเพื่อนให้เข้า ร่วมกิจกรรมเพื่อสาธารณะ ประโยชน์เสมอ	1	1	0	1	1	0.80	สอดคล้อง
ด้านความประหยัด								
36.	นักเรียนใช้เงินในการซื้อ สิ่งของต่าง ๆ เฉพาะในสิ่งที่ จำเป็นเท่านั้น	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

รายการ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3	4	5		
37. นักเรียนรู้จักออมเงินเพื่อเก็บไว้ ใช้จ่ายในยามจำเป็น	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
38. นักเรียนเป็นคนเรียบง่าย ใช้จ่าย อย่างประหยัด	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
39. นักเรียนถนอมรักษาสິงของใช้ ต่าง ๆ ให้สามารถใช้งานได้ นานที่สุด	1	0	1	1	1	0.80	สอดคล้อง
40. นักเรียนชักชวนเพื่อให้ความ ประหยัดน้ำประหยัดไฟ	1	1	1	1	1	1	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค

กิจกรรมโครงการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

หน่วยงาน โรงเรียนโคกเมยประชาพัฒนา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

สนองยุทธศาสตร์สพฐ. ที่ 1 สนองกลยุทธ์ สพม. ข้อที่ : 2 สนองกลยุทธ์โรงเรียน ข้อที่ : 2

สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา : มาตรฐานที่ 2

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ผู้เรียนมีความเอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวนที่ต่อผู้มีพระคุณ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ผู้เรียนยอมรับความคิด และวัฒนธรรมที่แตกต่าง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ผู้เรียนมีความตระหนักรู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

กลุ่ม/หน่วยที่รับผิดชอบ : ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายบริหารงบประมาณ

ฝ่ายบริหารบุคคล ฝ่ายบริหารวิชาการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ : งานกิจกรรมนักเรียน

ลักษณะโครงการ โครงการใหม่ โครงการต่อเนื่อง อื่น ๆ

ประกอบด้วยกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมระเบียบวินัยนักเรียนและการแต่งกายที่ถูกต้อง
2. กิจกรรมฝากตัวเป็นศิษย์
3. กิจกรรมขับเคลื่อนวัฒนธรรมไทยและมารยาททางสังคม
4. กิจกรรมรักตัวเอง
5. กิจกรรมรักเพื่อน
6. กิจกรรมรักครู
7. กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือสังคม
8. กิจกรรมรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

1. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษาเพื่อ มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ กำหนดผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ (2551, หน้า 4-6)

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายของ คสช. (คณะรักษาความสงบแห่งชาติ) ในเรื่อง คำนิยามหลักของไทย โดยกำหนดให้ทางสถานศึกษาเน้นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดค่านิยมหลัก 12 ประการ ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

ดังนั้น โรงเรียนโคกเมยประชาพัฒนา จึงได้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักการในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 คือ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามคุณลักษณะ ของคนไทย ที่พึงประสงค์ในฐานะเป็นพลเมืองดีของสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกได้อย่างสันติสุข

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
- 2.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีความเอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณ
- 2.3 เพื่อให้ผู้เรียนยอมรับความคิด และวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 2.4 เพื่อให้ผู้เรียนมีความตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

3. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ

- 3.1.1 ผู้เรียนร้อยละ 90 เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
- 3.1.2 ผู้เรียนร้อยละ 90 เป็นผู้มีความเอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณ
- 3.1.3 ผู้เรียนร้อยละ 90 เป็นผู้ที่ยอมรับความคิด และวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 3.1.4 ผู้เรียนร้อยละ 90 เป็นผู้มีความตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนา

สิ่งแวดล้อม

3.2 เชิงคุณภาพ

- 3.2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
- 3.2.2 ผู้เรียนมีความเอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณ
- 3.2.3 ผู้เรียนมียอมรับความคิด และวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 3.2.4 ผู้เรียนมีความตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

4. กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินการ

	ขั้นตอน/ กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557											ผู้รับผิดชอบ		
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.		ก.ย.	
1	<p>ขั้นเตรียมการ (P)</p> <p>ประชุมวางแผนจัดทำโครงการ</p> <p>1.จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียน</p> <p>2.จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการ</p> <p>3.ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน (P)</p>	←→													<p>-หัวหน้า 8</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>-กลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>สังคมศึกษา ฯ</p> <p>-กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา</p> <p>ต่าง ประเทศ</p> <p>-กิจกรรมนักเรียน</p>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวศรินทิพย์ ศิริภักดิ์
วันเกิด	14 ตุลาคม 2533
สถานที่เกิด	5 หมู่ที่ 11 บ้านเมฆ ตำบลคงสิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 46130
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	5 หมู่ที่ 11 บ้านเมฆ ตำบลคงสิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 46130
เบอร์โทร	092 – 5475260
ตำแหน่งหน้าที่	ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งครูสอนคอมพิวเตอร์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนโรงเรียนบ้านเวงประชารัฐบำรุง ตำบลคงสิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 46130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน โลกศรีเมือง ตำบลคงสิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 46130
พ.ศ. 2552	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน โลกศรีเมือง ตำบลคงสิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ 46130
พ.ศ. 2556	บริหารธุรกิจบัณฑิต (บร.ม.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2561	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม